

MARIALIA.

.....

Bij de nadering van „die suete Mey, waar in de lovers spruten”, gaan voor onze bijdrage in de *Annales Rodenses* onze gedachten van zelf uit tot Haar, naar wie ook de alleroudste herinneringen van Roda zelve heenwijzen, de „Alma Mater” bij uitnemendheid, de Moeder, die wij binnen Rolduc's muren vooral hebben leeren liefhebben en dienen, de Onbevleete. Hoe vaak, wanneer 't aan 't souper geklonken had: „ce soir nous irons à la petite chapelle”, hebben onze frissche jongensstemmen het Haar toegezongen:

„Maria, Maienkönigin,
Dich soll der Mai begrüsen,
O segne seinen Anbeginn
Und uns zu deinen Füßen.”

Of dan weer het bekende:

C'est le mois de Marie,
C'est le mois le plus beau!
A la vierge chérie
Disons un chant nouveau!
Ornons le sanctuaire
De nos plus belles fleurs,
Offrons à notre Mère
Et nos chants et nos coeurs!”

En wanneer 't bij mooi weer in de Mei maand was aangekondigd: „Demain nous irons faire notre pélerinage pieux à Schaesberg,” en wij dan met de Cantique „Vers l'autel de Marie” zoo dringend hadden gevraagd: „Donne nous un beau jour”, had die jaarlijksche bedetocht plaats met zijn devote Mis in de kleine mysterieuse kapel en zijn opwekkende toespraak in de open lucht, die bij alle oud-Rolduckenaren een onuitwischbaren indruk heeft achtergelaten en dan ook reeds bij herhaling met warmte is beschreven. ¹⁾

De eerste, die den bezoeker van Rolduc aan den hoofdingang begroet en ontvangt, is de Onbevleete Ontvangene in haar fraai steenen beeld in de nis tusschen de dubbele poort, met het jaarschrift: *Virgo sine Labe Concepta aedes hanc Defendit* (1857). Onder haar trouwe schutse heeft Ailbert's stichting gestaan van den aanvang af; op haar bede is over het huis die „Gottesegen” neder-

---

¹⁾ Verg. Rolduc's Jaarboek 121, blz. 165—66; Schetsen en Herinneringen, bl. 99—105. De eerste bedevaart werd gehouden onder Directeur Janssen in 1856.

gedaald, die, er zichtbaar op blijft rusten. ¹⁾

Inderdaad sinds 1108, toen door den vromen Ailbertus de heerlijke crypte werd gebouwd, heeft Maria bezit genomen van haar „huizinge op den berg”; fundamenta ejus in montibus sanctis, mag ook hier toegepast. Aan Haar en den aartsengel Gabriel, dus aan Haar in haar grondgeheim van maagdelijke Moeder Gods, werd het, thans als Ailberts grafkapel dubbel eerbiedwaardige heiligdom toegewijd, en de Latijnsche dichter bij het jubelfeest van 1868 mocht met volle recht dien alouden titel van Rolduc op Maria's gunsten doen gelden, waar hij zingt:

„Dulcis ante omnes pia Virgo, quae cum
Nuntio hic quondam Gabriele fido
Prima blandis es precibus vocata,
Respice Rodam!”

Het nog weinig geschonden 13e eeuwse zegel der abdij vertoont het beeld van Maria met den Aartsengel, een kostbaar specimen uit dien tijd. Of 't er nog gezien wordt? ²⁾ Maar vóór een 60-tal jaren geleden, kondt ge van den westkant den pandtuin niet binnentreden, of een aardig rijmpje om een klein donker Mariabeeldje boven den ingang, waarschuwde of althans noodigde u uit, niet verder te gaan dan na Haar den tol van een „Ave” te hebben betaald.

„Hac ne vade via,
Quin dixeris Ave Maria.”

Maar op de hulde, door de kunst, ook hier door opeenvolgende geslachten aan Maria, den „vorm van 't ideaal der Godheid,” naar het woord des dichters ³⁾ gebracht, werd wel de kroon gezet, toen door de kunstenaarshand van Kan. Goebbels het hooge gewelf der haar immers toegewijde kerk, als in een uitspansel werd herschapeu, Maria's glorie verkondigend: Zetel der Wijsheid, Koningin der schoone Kunsten, Beschermster der jeugd. En zoo blijft van uit de diepte

¹⁾ Verg. o. a Rolduc. Année jubilaire 1868, Pièces de circonstance, bl. 7; Neujean Notice histor. p. 41—42.

²⁾ Inderdaad, bedoeld zegel wordt nog op de bibliotheek bewaard. Red.

³⁾ Schaepman, in „De eeuw en haar Koning.”

der krocht tot in de bogen der kerkgewelven, door de eeuwen heen, Maria's lof het heiligdom van Rolduc doorklinken, het lied der liefde van de kinderen tot de Moeder, maar tevens van de liefde der Moeder voor het Kind, dat zij ons gaf en blijft geven in het Liefdesacrament: hun Ave Maria! haar Magnificat!

Het Magnificat! laat mij even mogen memoreeren, hoe ik dit, het eigenlijke, in de kerk van Rolduc nooit schooner, althans aangrijpender, hoorde inzetten en geestdriftiger vervolgen dan op het einde eener retraite, gegeven door den beroemden Pater Bernard. Na ons in de Mariapreek vurig te hebben opgewekt om onder Maria's hoede met nieuwen ijver te gaan leven voor „den Himmelen, den schönen Himmelen” — de Deutsche afdeling van het Instituut was nog in bloei — en met het omhoog gegeven missiekruis te hebben gezegend, hief de grijze prediker dan met zijn nog volle, welluidende stem Maria's lof- en danklied aan en, ondersteund door het machtig orgelgeluid, golfde en jubelde het voort door onze opgetogen rijen. Daarna de zegen met het Allerheiligste en tot besluit het ongetwijfeld minder hooggewijde, maar, gelijk het terecht genoemd is, „liefelijke, specifiek Rolducsche lied ¹⁾: „Salut o Vierge immaculée!”

Laat mij hier nog een woord aan toevoegen over twee vereenigingen te Rolduc, die in nauwe betrekking staan tot de allerheiligste Maagd. De eene is de Mariacongregatie. Het jaarverslag van 1921 ²⁾ spreekt van twee Mariacongregaties, waarvan de 2de zelfs in 3 onderafdeelingen is gesplitst. De jaren 1860 en 1877 staan als resp. stichtingsjaren opgegeven. In 1860 te Rolduc gekomen en een paar jaar later „congregationsfähig”, heb ik alleen de eerste en haar eersten directeur

¹⁾ Schetsen en Herinneringen. Rolduc's achtste Eeuwfeest (1904), blz. 92.

²⁾ Verg. R's Jaarb. 1921, bl. 25. Mag ik echter mijn medeannalist doen opmerken, dat indien het jaar der oprichting 1860 is, deze niet onder het Directeurschap van Mgr. Peters († 1855), maar van zijn opvolger, Dir. Ant. Janssen heeft plaats gehad. (Wij zijn Pater Thym hartelijk dankbaar voor deze rectificatie. Red.)

Prof. G. Verzijl gekend. Wij vergaderden, naar ik meen, om den anderen Zondag, op een tot kapel ingericht vertrek op de derde (eig. tweede) verdieping, eerste deur rechts van de trap; een bescheiden en lang niet rijk toegerust heiligdommetje, zooals het in een aanvangsstadium voegt, maar waar wij van de gelukkigste oogenblikken van ons leven hebben doorgebracht. „Chrétien de la vieille roche”, zooals mijn vriend Alph. Brouwers hem naar waarheid noemde, was onze directeur een echte asceet. Zijn toespraken, sober en eenvoudig, werden gretig door ons aangehoord en gingen erin.

Nog hoor ik hem bij 't begin eener vasten de stroof uit de kerkhymne paraphraseeren:

„Utamur ergo parcius
 Verbis, cibis et potibus,
 Somno, jocis, et arctius
 Perstemus in custodia.”

Of 't naar aanleiding van dit „somno” was, herinner ik mij niet, maar wel, dat hij als een toets om te weten of men waarlijk het epitheton „pieux” verdiende, o.a. aangaf: wanneer men bij 't ontwaken in den nacht als vanzelf aanstonds aan O. L. H. dacht; ook dat hij zeide: „de beste studenten zijn over het algemeen zeer eenvoudig” enz. Van

ons, toenmalige Congreganisten, zijn er vier in de Soc. van Jezus getreden.

„Voor Eer en Deugd” was, gelijk ons Jaarboek vermeldt, een geschenk, dat Directeur Corten aan de voeten der Onbevleete Maagd op den gouden jubeldag harer Onbevleete Ontvangenis, den 8sten December 1904, heeft neergelegd. Het is opgericht als een „verum propriumque sodalium”, kerkelijk goedgekeurd, met geestelijke gunsten en aflaten verrijkt. Aanvankelijk alleen bedoeld voor kostschoolgangers, bleek het zaadje bestemd om „op te groeien tot een grooten, machtigen Boom, die de heerlijkste vruchten zou voortbrengen” ¹⁾: wij zijn er de gelukkige getuigen van.

Ziedaar enkele Maria-herinneringen aan ons dierbaar Rolduc. Eens breekt de dag aan, die openbaren zal, wat Maria, als algemeene Genade-Middelares, er gewerkt heeft en blijft uitwerken in de jonge zielen en dan zal onder al de geslachten, die Haar eeuwig zalig zullen prijzen, de generatio Rodana, dat is onze overtuiging, althans in dankbaar eerbetoen mogen schitteren boven velen.

J. ALB. THIJM, S. J.

¹⁾ J. Bemelmans, R's Jaarb. 1921, bl. 33.